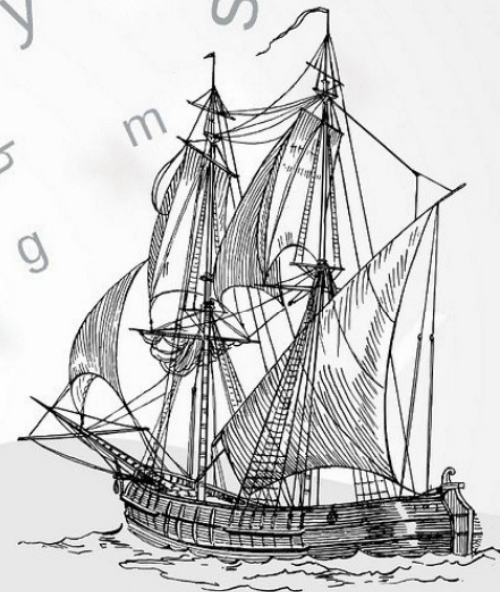

Literatuurjaar | Programma

Vught

schooljaar 2021-2022

Plaza
Cultura

Literatuurjaar 2021-2022

Dit programma Literatuurjaar Vught 2021-2022 is samengesteld door Plaza Cultura. Het is bedoeld voor de scholen in de gemeente Vught, die in gezamenlijkheid deelnemen aan het literatuurprogramma: van kleuters tot en met groep 8.

Deelnemende scholen Literatuurjaar 2021-2022

1. Kindcentrum de Avonturier
2. Openbare Basisschool de Piramide
3. Basisschool de Schalm
4. Zuiderbos

Literatuureducatie?!?

Onder “literatuureducatie” verstaan we:

Educatieve activiteiten die betrekking hebben op literaire teksten en de daartoe gerekende genres. De betreffende activiteiten leiden tot literaire competentie, en kunnen productief (schrijven, voordragen), receptief (luisteren en lezen) of reflectief (beschouwen) van aard zijn. Daarnaast zijn de activiteiten leesbevorderend, in de zin dat ze beogen het leesplezier te vergroten.

Literatuureducatie stimuleert een esthetische lees- en luisterhouding die ons leert ideeën over onszelf en de wereld uit te drukken.

www.lezen.nl

Het literatuurprogramma – met de leerling als publiek

Uitgangspunt voor dit programma is dat leerlingen aangesproken worden als publiek. Dit sluit aan bij domein 3 binnen cultuuronderwijs en is daarmee onderdeel van de ontwikkelingen van school op het gebied van Cultuureducatie met Kwaliteit. Ook sluit dit aan bij de doelstelling die de gemeente Vught met haar financiële middelen KIDS beoogt: dat leerlingen jaarlijks een professionele voorstelling of tentoonstelling bezoeken.

Onderdeel van het programma zijn:

- Onderbouw/Kleuters: theatervoorstelling op locatie
- Middenbouw/Groep 3-4: muziekvertelling op school
- Middenbouw/Groep 5-6: poëzie, gedicht en muziekvertelling op locatie/school
- Bovenbouw/Groep 7-8: tentoonstelling op locatie
- Aanvullend lesmateriaal + inspiratiescholing voor leerkrachten

→ In dit document lees je over de inhoud en planning van de diverse onderdelen.

Programma voor de onderbouw/kleuters

BOEK: Het land van de grote woordfabriek

Een ontroerend prentenboek over het zuinige en zinnige gebruik van woorden en zinnen, en over hoe ogen soms meer vertellen dan woorden.

In het land van de grote woordfabriek kosten woorden handenvol geld. Mensen zijn er dan ook zuinig op. Arme mensen zoeken in vuilnisbakken naar weggegooiden woorden. Op sommige zonnige dagen dwarrelen er echter woorden door de lucht. Florian heeft er drie gevangen met zijn vlindernetje: kersenrood, pannenlapje, stoelendans. Drie woorden die hij tegen Siebelle wil zeggen. Rijke Oscar probeert haar in te palmen met een mond vol dure woorden. Wat zal Siebelle van Florians woorden vinden?

Iedere deelnemende school ontvangt één exemplaar van het boek en bezoekt met de kleutergroepen onderstaande voorstelling.

De voorstelling, *De Stille Kletsmajoor* (zie hieronder), is geïnspireerd door *Het land van de grote woordfabriek*.

Het zien van de voorstelling biedt kansen om dit boek en/of thema centraal te stellen en met de leerlingen te **onderzoeken, creëren en reflecteren met woorden**.

Naar eigen inzicht kan dit thema in de periode voor/na het zien van de voorstelling invulling krijgen in de klas. Eventueel is het thema in te bedden in een thema dat reeds gepland staat.

→ Zin en behoefte om lekker concreet met het ontwerpen van passend lesmateriaal aan de slag te gaan en uit te wisselen met anderen? Doe dan mee met de **ONTWERPSESSIE VOOR LEERKRACHTEN** met kunstdocent [Judith Abels](#) op donderdag 20 januari van 15:30-17:00 uur.

VOORSTELLING: De Stille Kletsmajoor

Een beeldende voorstelling over de kracht van woorden met poppen, visuele poëzie en humor.

Flo woont in een land waar bijna niet gesproken wordt. In dit land moet je woorden kopen in een fabriek en héél voorzichtig inslikken. Pas dan kun je ze proeven en uitspreken. Mensen zijn dus zuinig op hun woorden. Flo is op zoek naar liefdevolle woorden, voor een heel bijzonder iemand. Zij is alle mooie woorden van de wereld. Maar deze zijn te kostbaar. Wat zeg je, als niet de juiste woorden hebt?

→ Bekijk [hier](#) de teaser van de voorstelling!

→ Lees [hier](#) meer en bekijk de foto's op de website van Theatergroep Winterberg.

Programma praktisch

1. Ontwerpsessie rondom het boek (optioneel voor leerkrachten)

met kunstdocent Judith Abels

Samen met andere leerkrachten ga je aan de slag om creatief lesmateriaal te ontwerpen rondom het boek "Het land van de grote woordfabriek".

Donderdag 20 januari 15:30-17:00 uur

Aanmelden:

- vóór **14 december 2021**
- bij heleen@plaza@plazacultura.nl
- deelname is gratis
- meld naam + school
- meld hoe je het thema evt. wil koppelen aan je onderwijs

Locatie:

ntb locatie in Vught

2. Bezoek aan de voorstelling

De Stille Kletsmajoor
door Theatergroep Winterberg

locatie:

Jongeren centrum Elzenburg
Lidwinastraat 12, Vught

max. 65 leerlingen per voorstelling

Vervoer wordt door school/klassen zelf georganiseerd.

Planning

Planning *De Stille Kletsmajoor* en *Het land van de grote woordfabriek* | Kleuters

Datum	Tijd	Activiteit	School	Groep	Locatie	Overig
Donderdag 20 januari	15:30-17:00 u	Ontwerpsessie voor leerkrachten – Judith Abels	Kleuterleerkrachten alle scholen <i>optioneel</i>	1/2/3	Ntb Vught	Aanmelden heleen@plazacultura.nl
Dinsdag 25 januari	11:15-11:55 u	Voorstelling <i>De Stille Kletsmajoor</i>	Avonturier	max 65 gr. 1/2	Elzenburg	
	13:15-13:55 u	Voorstelling <i>De Stille Kletsmajoor</i>	Avonturier	max 65 gr. 1/2	Elzenburg	
Woensdag 26 januari	9:30-10:10 u	Voorstelling <i>De Stille Kletsmajoor</i>	De Piramide	1/2A 1/2B	Elzenburg	
	11:15-11:55 u	Voorstelling <i>De Stille Kletsmajoor</i>	Avonturier	max 65 gr. 1/2	Elzenburg	
Donderdag 27 januari	9:30-10:10 u	Voorstelling <i>De Stille Kletsmajoor</i>	De Schalm Zuiderbos	1/2A 1/2B 1/2	Elzenburg	
	11:15-11:55 u	Voorstelling <i>De Stille Kletsmajoor</i>	De Schalm	1/2C 1/2D 1/2E	Elzenburg	

Programma voor de middenbouw/groep 3-4

VERTELTHEATER van Reinou Vogel

Waarom verhalen vertellen?

Literatuureducatie gaat over spelen met taal. De kracht van verhalen vertellen zit in het directe contact wat met de luisteraar wordt aangegaan. Bij het vertellen worden beelden in het hoofd gevormd waardoor je als verteller via taal direct op in kunt spelen. Door deze interactie te zoeken wordt het publiek meteen bij het verhaal betrokken door mee te denken of iets aan het verhaal toe te voegen.

Wat gaat Reinou doen?

De verhalen die verhalenverteller Reinou Vogel gaat vertellen zijn deels bestaande verhalen die ze heeft bewerkt en soms voegt ze daar eigen ervaringen aan toe. Ook vertelt Reinou verhalen door, die ze van anderen heeft gehoord. Tijdens de interactieve vertellingen gaat Reinou aan de slag met een aantal Afrikaanse dierenverhalen, waar ze instrumentale muziek en liedjes aan toevoegt. 'Hoe de kat in huis komt', 'Hoe het komt dat de aap en de krokodil geen vrienden meer zijn', 'Hoe de hyena aan zijn kromme rug komt'...

Rol Leerling

De kinderen worden tijdens de vertelling actief ingezet om vragen te stellen, oplossingen te zoeken of een deel van het verhaal te verzinnen. Er worden ook bewegingen aan het verhaal toegevoegd.

Praktisch

De voorstelling duurt 45-55 minuten, afhankelijk van de reactie en betrokkenheid van de kinderen. De opstelling mag in een halve kring op stoeltjes of banken. Het is fijn als kinderen niet tussendoor naar het toilet gaan en er een rustige sfeer is (geen storingen van kinderen die tussendoor worden opgehaald of volwassenen die in en uit lopen). Het zou mooi zijn als er op school een klein intiem theatertje gemaakt kan worden. Dat zou sfeer verhogend zijn.

Lesmateriaal

Bij de voorstelling wordt een digitale lesbrief ontwikkeld waarin (eenvoudige) suggesties en spelletjes staan om met kinderen zelf (dieren)verhalen te verzinnen. Verschillende manieren om de verbeelding te prikkelen en samen te fantaseren.

Programma praktisch

1. Vertelvoorstelling op school + digitale lesbrief tijdens de les

Dierenverhalen door Reinou Vogel

Per klas

Duur: 45-55 minuten

Locatie: op school

Als het mogelijk is in een eigen gemaakt minitheatertje.

Contact met Reinou

www.vertelvogel.nl

Email: reinou60@gmail.com

tel. 06 15967122

Planning

Planning *Verteltheater door Reinou Vogel* | Groep 3-4

Let op: indien er klassen geruild worden, graag Plaza Cultura tijdig informeren.

De Schalm vrijdag 11 maart

1. 09.45 - 10.45: groep 3A
2. 11.00 – 12.00: groep 3B
3. 13.00 – 14.00: groep 4A
4. 14.15 – 15.15: groep 4B

De Piramide vrijdag 25 maart

1. 09.45 - 10.45: groep 3A
2. 11.00 – 12.00: groep 3B
3. 13.00 – 14.00: groep 4A
4. 14.00 – 15.00: groep 4B

De Avonturier (3x groep 4/5)

Vrijdag 18 maart

1. 08.45 – 09.45: 1 groep met kinderen uit groep 3 en 4 (max. +/- 30 lln)
2. 10:00-11:00: 1 groep met kinderen uit groep 3 en 4 (max. +/- 30 lln)
3. 11:15-12:15: 1 groep met kinderen uit groep 3 en 4 (max. +/- 30 lln)

Zuiderbos vrijdag 1 april

indien mogelijk groep 3/4/5 samen (in overleg een extra les van Reinou inplannen)

1. 13.00- 13.45: groep 3/4/5

Programma voor de middenbouw/groep 5-6

Bananen zijn belangrijk!

*Ik keek net in mijn onderbroek en ik had me goeie zin
want mijn linker- en mijn rechterbil, die zaten er nog in!*

Zo begint de voorleesvoorstelling van Erik van Os. Of hij begint zo:

Amber ging te vaak naar school: elke week wel 5 dagen!

En haar ouders?

Die gingen maar 3x per week naar hun werk.

Daar moest verandering in komen. En snel ook!

Met ogenschijnlijke eenvoud en subtiele humor in al zijn liedjes, gedichten en verhalen komt Erik met originele ideeën om het leven een leuke draai te geven. Erik begeleidt zichzelf op gitaar, ukelele, mondharmonica en banaan en projecteert Plint poëzieposters en beelden uit zijn boeken op het scherm.

(Over bananen gesproken: zorg dat je een banaan meeneemt, want die heb je gedurende de hele voorstelling nodig.)

Tijdens dit uur staat Erik overigens niet alleen op het podium. Hij ruimt plaats in voor enkele kinderen uit de zaal die hun eigen gedicht mogen laten horen.

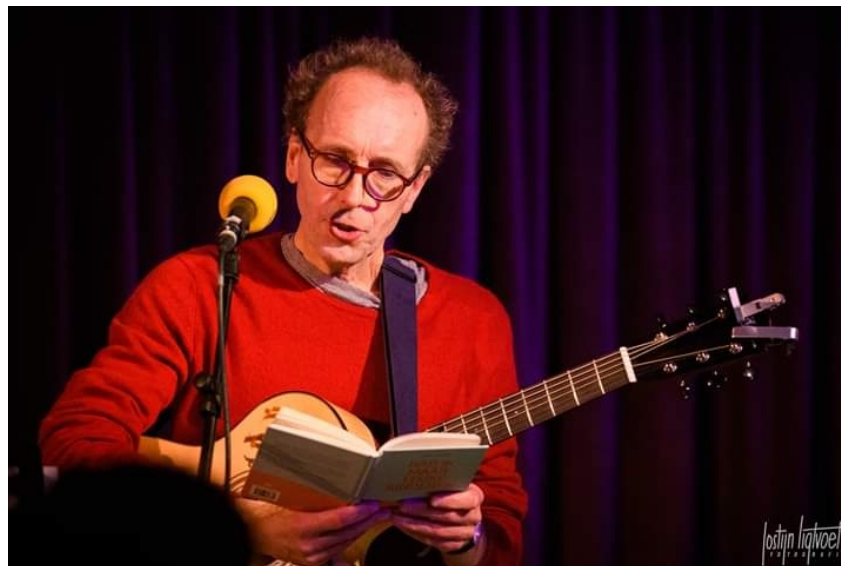
Lerarenbijeenkomst

Erik van Os gaat een scholingsbijeenkomst verzorgen op 9 maart 2021 van 19.00 – 20.30 uur.

Tijdens deze bijeenkomst leer je van Erik hoe je op een eenvoudige manier met je groep kunt gaan dichten.

Meer info:

<https://www.plazacultura.nl/nieuws/nieuws/de-verwondering-van-het-gedicht-inspiratieavond-met-erik-van-os>

Programma praktisch

1. Lerarenbijeenkomst (optie | zeer wenselijk)

door Erik van Os

Aan de hand van tips tijdens deze bijeenkomst, kunnen leraren zelf met hun klas een gedicht schrijven. Per klas kan één (klassikaal/individueel geschreven) gedicht verwerkt/gezongen worden in de voorleesvoorstelling.

9 maart 2021 van 19.00 – 20.30 uur

Locatie: ntb locatie in Vught

Aanmelden:

Mail naar dian@plazacultura.nl

2. Voorleesvoorstelling

De voorstelling vindt plaats in jongerencentrum Elzenburg. De ruimte is 10 minuten van tevoren open, zorg dat je op tijd bent. De leerlingen zitten in een theateropstelling op klapstoelen. De voorstelling wordt ondersteund door beeld via een beamer en geluidsversterking. Het is niet wenselijk als kinderen tijdens de voorstelling gaan lopen of naar toilet gaan

Vervoer wordt door school/klassen zelf georganiseerd.

Planning

Planning Voorleesvoorstelling door Erik van Os | Groep 5-6

Dag 1 – Donderdag 24 maart

10.30 – 11.30 De Schalm: groep 5A en groep 5B

13.30 – 14.30 De Schalm: groep 6A en groep 6B

Dag 2 – Vrijdag 25 maart

10.30 – 11.30 Avonturier combinatiegroep 5 en 6 max. 80 leerlingen

13.15 – 14.15 De Piramide: groep 5, groep 6A en groep 6B

Locatie: Jongeren centrum Elzenburg

Programma voor de bovenbouw/groep 7-8

Koning Quast is de naam van een beeldende tentoonstelling die verbonden is aan jeugdliteratuur. Taal, tekst en tekens komen in de breedste zin aan bod in de kunstwerken doordat de leerlingen gaan kijken, luisteren én voelen. Waar deze tentoonstelling op inspeelt is dat de leerlingen hun nieuwsgierigheid ontwikkelen en zelfvertrouwen geeft op het gebied van literaire en beeldende kunst. Het biedt ruimte voor het ontwikkelen van eigen creativiteit in de voorbereidende en verwerkende lessen op school. Daarnaast biedt de tentoonstelling de gelegenheid kennis te maken met de bijzondere groene en rijke locatie van Zorgpark Reinier van Arkel.

Tentoonstelling

De tentoonstelling bestaat uit acht werken van acht verschillende kunstenaars. Om de kijkers te blijven boeien is er gekozen voor een gevarieerde expositie met verschillende kunstvormen. Het zijn werken die aansluiten bij de belevingswereld van kinderen, die hen raken en uitdagen, met thema's als graffiti, emoticons en braille. Hierdoor worden leerlingen bewust gemaakt van het feit dat taal uit meer bestaat dan letters of gesproken woord.

Educatief traject

- Vorbereiding (15 minuten): in de klas met het kunstige waar/niet waar-spel;
- Bezoek (1 uur): de groep wordt door de leerkracht in tweeën gedeeld. Een groep gaat mee met de leerkracht, de ander met een vrijwillige VT begeleider. Na 25 minuten is er een wisseling.
- Zoals het er naar uitziet gaan we werken met Visual Thinking, we hebben dit eerder gedaan met VerderKijken DoorDenken in samenwerking met het Designmuseum in 's-Hertogenbosch.

Instructiebijeenkomst

Op maandag **14 maart om 15.45 tot 16.45** (uiterlijk 17.00 uur) uur vindt er een instructiebijeenkomst plaats bij de tentoonstelling in de Refter en de Kapel op Zorgpark Voorburg. Deze is bedoeld voor leerkrachten en extra begeleiders voor de bezoekende groepen.

De tentoonstelling wordt steeds door 1 groep per keer bezocht met maximaal 30 leerlingen.

Programma praktisch

Instructiebijeenkomst tentoonstelling voor leerkrachten en begeleiders

maandag 14 maart van 15:45-16:45 uur

Deze is van belang dat je goed bent voorbereid en je weet wat van jou wordt verwacht. Immers jij begeleid de helft van jouw groep. Als je een ouder/verzorger weet die graag mee wil begeleiden dan horen we dat graag, deze ouder moet dan ook de instructiebijeenkomst bijwonen. Via dian@plazacultura.nl kun je de naam van deze ouder/verzorger doorgeven.

Locatie

Zorgpark van Reinier van Arkel entree via Parklaan 5, 5261 LR Vught Volg de bordjes Kapel. De Kapel ligt op een gegeven moment aan de linker kant. Aan de rechter kant van de weg is een ruime parkeerplaats voor auto's en fietsen.

Vervoer wordt door school/klassen zélf georganiseerd.

Planning

Planning *Tentoonstelling Koning Quast* | Groep 7-8

Dinsdag 15 maart

08.45 – 09.45 Piramide groep 7
10.00 – 11.00 Piramide groep 7
11.15 – 12.15 Piramide groep 8
13.00 – 14.00 Piramide groep 8

Woensdag 16 maart

ingedeeld in 3 tijdsloten, naar eigen inzicht in te plannen met groepjes

08.45 – 09.45 Zuiderbos groep 6-7-8
10.00 – 11.00 Zuiderbos groep 6-7-8
11.15 – 12.15 Zuiderbos groep 6-7-8

Donderdag 17 maart

08.45 – 09.45 De Schalm groep 7
10.00 – 11.00 De Schalm groep 7
11.15 – 12.15 De Schalm groep 8
13.00 – 14.00 De Schalm groep 8

Donderdag 24 maart

13.00 – 14.00 Avonturier 1 groep 7/8 max. 30 lln.
14.00 – 15.00 Avonturier 1 groep 7/8 max. 30 lln.

Donderdag 31 maart

13.00 – 14.00 Avonturier 1 groep 7/8 max. 30 lln.
14.00 – 15.00 Avonturier 1 groep 7/8 max. 30 lln.

VRAGEN?

Heb je vragen over het programma, over de inhoud of de planning en kan de ICC'er van jouw school niet helpen?
Stel je vraag of opmerking dan aan Plaza Cultura.

Dian: dian@plazacultura.nl (programma groep 3-8)

Heleen: heleen@plazacultura.nl (programma kleuters)